Tampereen yliopisto

Aurora Tommiska

KOILLIS-AASIAN VOIMISTUVAT UHKAKUVAT

Kiinan, Pohjois-Korean ja Venäjän diskursiivinen rakentaminen uhkina Japanin vuoden 2013 ja 2022 turvallisuusstrategioissa turvallistamisteorian näkökulmasta

Johtamisen ja talouden tiedekunta
Kandidaatin tutkielma
Heinäkuu 2026

TIIVISTELMÄ

Aurora Tommiska: Koillis-Aasian voimistuvat uhkakuvat: Kiinan, Venäjän ja Pohjois-Korean diskursiivinen rakentaminen uhkina Japanin vuoden 2013 ja 2022 turvallisuusstrategioissa turvallistamisteorian näkökulmasta
Tampereen yliopisto
Politiikan tutkimuksen tutkinto-ohjelma, kansainvälisen politiikan opintosuunta
Heinäkuu 2026

Japani julkaisi ensimmäisen kansallisen turvallisuusstrategiansa vuonna 2013 ja toisen vuonna 2022. Nämä dokumentit muodostavat toistaiseksi ainoan kokonaisvaltaisen strategisen viitekehyksen Japanin turvallisuuspolitiikalle, ja niiden asema on siksi ainutlaatuinen. Tutkielmani lähestyy strategioita niiden Koillis-Aasian toimijoista rakentamien uhkakuvien kautta keskittyen Kiinaan, Pohjois-Koreaan ja Venäjään. Hyödynnän turvallistamisteoriaa, jonka mukaan uhkat ovat sosiaalisesti ja diskursiivisesti rakentuvia, ja diskurssianalyysin avulla tarkastelen, miten nämä uhkat rakennetaan kielellisten valintojen kautta. Tutkielmani tavoitteena on syventää ymmärrystä siitä, miten uhkadiskurssi ja turvallistaminen rakentuvat strategiateksteissä ja miten ne muuttuvat strategioiden välillä. Esitän, että turvallistamisen onnistumista voidaan arvioida sen perusteella, miten Japanin näkemykset institutionalisoituvat osaksi kansallista ja kansainvälistä turvallisuuspolitiikkaa.

Tutkimustulokset osoittavat, että vuoden 2022 strategiassa uhkakuvat voimistuvat selvästi verrattuna vuoden 2013 strategiaan, sekä kielellisesti että sisällöllisesti. Kiinaa kuvataan “suurimpana strategisena haasteena”, Pohjois-Korean ohjuskehitystä “ennennäkemättömänä” ja Venäjän toimintaa “aggressiivisena”. Vuoden 2013 strategian tapahtumakeskeinen ja jokseenkin maltillinen esitystapa vaihtuu vuoden 2022 strategiassa laaja-alaisiin uhkakuvauksiin ja eksistentiaalista uhkaa korostaviin ilmaisuihin. Johtopäätöksissä pohdin diskursiivisen rakentamisen ja objektiivisen kuvaamisen välistä rajaa sekä sitä, missä määrin kansallinen turvallisuusstrategia voi olla neutraali dokumentti.

Avainsanat: Japani, Koillis-Aasia, Kiina, Pohjois-Korea, Venäjä, turvallisuusstrategia, turvallistamisteoria, turvallistaminen, uhkakuva, uhkadiskurssi, diskurssianalyysi

Tämän julkaisun alkuperäisyys on tarkastettu Turnitin Originality Check -ohjelmalla.

TEKOÄLYN KÄYTTÖ OPINNÄYTTEESSÄ

Opinnäytteessäni on käytetty tekoälysovelluksia:

☐ Ei
☒ Kyllä

Ilmoitukseni mukaan olen käyttänyt opinnäytteessäni tutkielmaprosessin aikana seuraavia tekoälysovelluksia: Chat GPT & Copilot.

Tekoälysovellusten nimet ja versiot:

- OpenAI GPT-5.5
- Microsoft Copilot

Käyttötarkoitus:

Aineiston etsintä ja jäsentäminen

- Hyödynsin tekoälyä aineiston etsinnässä ja lähteiden soveltuvuuden arvioinnissa tutkielmani aiheeseen.

Kirjoittaminen ja tekstin muokkaaminen

- Hyödynsin tekoälyä tekstini rakenteen selkeyttämisessä, kielellisessä hiomisessa ja oikolukemisessa. Lisäksi käytin tekoälyä arvioimaan sanavalintojani, jotta teksti olisi johdonmukaista ja sujuvaa.

Arviointi ja ideointi

- Hyödynsin tekoälyä ideoiden sparraamisessa ja tutkielmani eri osioiden toimivuuden arvioimisessa.

Kääntäminen

- Hyödynsin tekoälyä vaikeampien englanninkielisten ilmausten kääntämisessä saadakseni mahdollisimman täsmällisiä suomenkielisiä käännöksiä.

Osiot, joissa tekoälyä on käytetty:

- Olen käyttänyt tekoälyä mainituilla tavoilla läpi tutkielman.

Olen tietoinen siitä, että olen täysin vastuussa koko opinnäytteeni sisällöstä, mukaan lukien osat, joissa on hyödynnetty tekoälyä, ja hyväksyn vastuun mahdollisista eettisten ohjeiden rikkomuksista.

Sisällysluettelo

1. Johdanto ... 1
1.1. Aiempi tutkimus ja tutkimusaukko ... 2
1.2. Koillis-Aasia tutkimusalueena ... 3
2. Teoreettinen viitekehys ... 4
2.1. Turvallistaminen ... 4
2.2. Uhkien ja turvallisuuden käsitteellinen tausta ... 5
2.3. Turvallisuusdilemma ... 6
3. Tutkimuksen metodologia ... 7
3.1. Tutkimusaineisto ... 7
3.1.1. Japanin kansallinen turvallisuusstrategia 2013 ... 8
3.1.2. Japanin kansallinen turvallisuusstrategia 2022 ... 9
3.2. Tutkimusmetodi ... 10
3.3. Teorian ja metodin soveltaminen aineistoon ... 11
4. Analyysi ... 12
4.1. Kiinan uhkakuvan rakentuminen 2013 ... 14
4.2. Kiinan uhkakuvan rakentuminen 2022 ... 15
4.3. Pohjois-Korean uhkakuvan rakentuminen 2013 ... 17
4.4. Pohjois-Korean uhkakuvan rakentuminen 2022 ... 18
4.5. Venäjän uhkakuvan rakentuminen 2013 ... 20
4.6. Venäjän uhkakuvan rakentuminen 2022 ... 21
5. Turvallistamisen onnistumisen arviointi ... 23
6. Johtopäätökset ... 25
Lähdeluettelo ... 27
Primääriaineisto ... 27
Sekundääriaineisto ... 27
Liitteet ... 31

1. JOHDANTO

Japanin kansalliset turvallisuusstrategiat vuosilta 2013 ja 2022 muodostavat toistaiseksi ainoan kokonaisvaltaisen strategisen viitekehyksen Japanin turvallisuuspolitiikalle (Japanin hallitus 2013; 2022). Strategiat eivät ainoastaan kuvaa vallitsevaa turvallisuusympäristöä, vaan myös osallistuvat sen diskursiiviseen rakentamiseen määrittelemällä uhkia, hyväksyttäviä toimintatapoja ja Japanin roolia kansainvälisessä järjestyksessä (Buzan ym. 1998; Hagström & Gustafsson 2015). Niiden tarkastelu tarjoaa siten mahdollisuuden analysoida, miten valtiot tuottavat käsityksiä turvallisuudesta ja siihen liittyvistä toimijoista.

Tutkielmani tarkastelee kyseisiä turvallisuusstrategioita alueellisten uhkien näkökulmasta. Se nojaa turvallistamisteoriaan (Buzan ym. 1998; McDonald 2008), jonka mukaan uhkat eivät ole itsestään selviä vaan sosiaalisesti rakentuvia, ja diskurssianalyysin avulla tarkastellaan, miten nämä uhkakuvat[1] tuotetaan ja muotoillaan kielellisesti (Jokinen ym. 2016). Tutkimusalueeksi rajautuu Koillis-Aasia[2], joka muodostaa Japanin keskeisen turvallisuusympäristön, jota leimaavat suurvaltakilpailu, historialliset jännitteet ja alueellinen epävarmuus (He 2009; Burrett & Kingston 2023).

Tutkimuksen tavoitteena on tuottaa syvempää ymmärrystä siitä, miten uhkia tuotetaan ja jäsennetään nimenomaan strategiatekstien kautta. Tarkastelun kohteena ei ole Japanin ulkoisen turvallisuusympäristön arviointi, vaikka sitä pidetäänkin laajalti haastavana Kiinan, Pohjois-Korean ja Venäjän toiminnan vuoksi (Tokuchi 2026). Sen sijaan analysoin, miten Japani tulkitsee alueellisen turvallisuusympäristön muutoksia ja turvallistaa nämä kolme toimijaa kansallisissa turvallisuusstrategioissaan. Tutkimuskysymykseni on: *Miten Kiinan, Pohjois-Korean ja Venäjän turvallistaminen rakentuu diskursiivisesti Japanin vuosien 2013 ja 2022 kansallisissa turvallisuusstrategioissa, ja miten turvallistamisen rakentuminen on muuttunut strategioiden välillä?*

[1] Tässä tutkielmassa käsitteellä *uhkakuva* viitataan kansallisissa turvallisuusstrategioissa esitettyihin turvallisuusuhkien diskursiivisiin kuvauksiin. Käsiteellä korostetaan, että tarkastelun kohteena ovat strategiateksteissä tuotetut esitykset uhkista, eivät uhkat sinänsä.
[2] Koillis-Aasian käsitettä ja tutkimusalueen rajausta täsmennetään myöhemmässä kappaleessa.

1.1. Aiempi tutkimus ja tutkimusaukko

Tutkielmani asettuu osaksi Japanin turvallisuuspolitiikka, turvallisuusstrategioiden muutosta ja Koillis-Aasian turvallisuusympäristöä käsittelevää laajaa akateemista keskustelua, ja täydentää sitä tutkimalla turvallisuusstrategioissa rakentuvia uhkakuvia.

Aiempi tutkimus ei ole laajasti tarkastellut tutkimusaihettani eli Koillis-Aasian toimijoita koskevan uhkadiskurssin muutosta Japanin vuosien 2013 ja 2022 turvallisuusstrategioissa turvallistamisen näkökulmasta. Tutkimuskentällä on kuitenkin useita tutkimuksia, jotka sivuavat aihetta. Zhang ja Xiong (2026) ovat analysoineet Japanin turvallisuusdiskurssia, Boschi (2022) on tarkastellut turvallisuusstrategioiden sisällöllistä muutosta, ja Liff (2023) on käsitellyt vuoden 2022 turvallisuusstrategiaa käännekohtana, jota on tulkittu siirtymänä pidättyvämmästä turvallisuuspolitiikasta kohti aktiivisempaa puolustus- ja turvallisuuspolitiikkaa.

Schulze (2016) on analysoinut Japanin Kiinaan kohdistuvaa turvallistamista, Brown (2016) on tarkastellut Venäjän ja Japanin välisiä turvallisuuskysymyksiä erityisesti pohjoisten alueiden kiistan kautta, ja Howell (2023) on tutkinut Korean niemimaan kriisien turvallistamista ja niiden vaikutusta Itä-Aasian alueelliseen turvallisuusjärjestykseen. Alueellista turvallisuusympäristöä kokonaisuutena ovat analysoineet erityisesti Buzan, Wæver ja de Wilde (1998), ja Buzan ja Wæver (2003) alueellisen turvallisuuskompleksin teorian kautta sekä Samuels (2007) Japanin strategisen aseman näkökulmasta. Näissä lähestymistavoissa korostuvat valtioiden keskinäisriippuvuus ja alueen turvallisuusdynamiikan rakenteellinen luonne.

Japanin dynaaminen turvallisuusympäristö tekee strategiadokumenttien diskursiivisen tarkastelun ajankohtaiseksi, sillä vuoden 2022 turvallisuusstrategian päivittämisestä on käyty aktiivista keskustelua. Tutkijoiden mukaan päivitysprosessin käynnistyminen on todennäköistä vuoden 2026 loppuun mennessä (Johnstone & Liff 2025; Tokuchi 2026). Uuden kansallisen turvallisuusstrategian julkaisuajankohtaa ei kuitenkaan ole virallisesti ilmoitettu, mutta keskustelu strategian päivittämisen tarpeesta on voimistunut Japanin nopeasti muuttuvan turvallisuusympäristön vuoksi.

1.2. Koillis-Aasia tutkimusalueena

Koillis-Aasiaa voidaan tarkastella osana Itä-Aasian alueellista turvallisuuskompleksia, jossa valtioiden turvallisuuskysymykset ovat tiiviisti sidoksissa toisiinsa. Turvallisuuskompleksi muodostuu tyypillisesti Kiinasta, Japanista, Korean niemimaasta ja Venäjän Kaukoidästä[3] (Buzan ym. 1998; Buzan & Wæver 2003), ja tutkielmassa Koillis-Aasia määritellään edellä mainitun kirjallisuuden mukaisesti. Alueellinen rajaus on perusteltu, sillä Japanin turvallisuusstrategioissa keskeisiksi turvallisuusuhkiksi tunnistetut Kiina, Pohjois-Korea ja Venäjä kuuluvat kaikki kyseiseen turvallisuuskompleksiin. Näin Koillis-Aasia muodostaa tarkoituksenmukaisen tutkimusalueen Japanin uhkakäsitysten muutosten tarkastelulle niiden keskeisimmässä geopoliittisessa kontekstissa.

Taiwan ja Mongolia rajataan tarkastelun ulkopuolelle, sillä ne kytkeytyvät Koillis-Aasian turvallisuusdynamiikkaan välillisesti ja ensisijaisesti Kiinan kautta (Rozman 2004, 2–12). Analyysin kohteena ovat vain ne Koillis-Aasian valtiot, jotka Japanin turvallisuusstrategioissa esitetään uhkina. Etelä-Korea rajataan tarkastelun ulkopuolelle, koska se asemoituu strategiadokumenteissa ensisijaisesti liittolaisena (Japanin hallitus 2013, 23; 2022, 13). Vaikka vuoden 2022 turvallisuusstrategia viittaa laajemmin Aasia–Tyynenmeren ja Indo–Tyynenmeren alueisiin, tässä tutkielmassa analyysi rajataan Koillis-Aasiaan. Laajempi alueellinen viitekehys huomioidaan vain siltä osin kuin se liittyy näiden toimijoiden esittämiseen strategiateksteissä.

[3] Tutkielmassa käytetään termiä “Venäjä” viitattaessa tutkimusalueeseen kuuluvaan Venäjän Kaukoitään.

2. TEOREETTINEN VIITEKEHYS

2.1. Turvallistaminen

Kööpenhaminan koulukunnan keskeiset tutkijat, Buzan, Wæver ja de Wilde (1998), määrittelevät turvallistamisen prosessiksi, jossa jokin poliittinen kysymys esitetään eksistentiaalisena uhkana tavalla, joka oikeuttaa normaalista politiikasta poikkeavat toimet. Turvallistaminen sijoittuu jatkumolle ei-politisoidusta politisoituun ja edelleen turvallistettuun ilmiöön merkiten siirtymää tavanomaisesta päätöksenteosta hätätilan logiikkaan. Se on intersubjektiivinen prosessi, jossa turvallistava toimija pyrkii vakuuttamaan yleisön uhkan vakavuudesta. Kun hyväksyntä toteutuu, ilmiö voidaan nostaa normaalin politiikan yläpuolelle ja oikeuttaa poikkeukselliset toimet. Turvallistaminen ei siis perustu pelkkään uhkaretoriikkaan, vaan sen onnistuminen edellyttää riittävää poliittista ja sosiaalista hyväksyntää. (Buzan ym. 1998, 23–26)

Käytän analyysissa Kööpenhaminan koulukunnan alkuperäiseen turvallistamisteoriaan perustuvaa analyysikehystä, jonka keskeisiin elementteihin kuuluvat turvallistava toimija, referenttiobjekti, uhkan esittämisen tapa, yleisön hyväksyntä sekä poikkeuksellisten toimien oikeuttaminen. Näitä elementtejä voidaan tarkastella kysymyksinä: kuka turvallistaa, mitä turvallistetaan, miten uhka esitetään, miten yleisö vakuutetaan uhasta ja millaisia poikkeuksellisia toimia uhkalla oikeutetaan. (Buzan ym. 1998, 24–26) Teoria soveltuu erityisen hyvin aineistooni, sillä strategiadokumentit sisältävät turvallistavia puheakteja, joissa toimijoita ja ilmiöitä esitetään uhkina sekä oikeutetaan erilaisia turvallisuuspoliittisia ratkaisuja (Buzan ym. 1998, 24–26; Balzacq 2011, 1–4).

McDonald (2008) tarkastelee myöhemmin teoriaa kriittisesti ja korostaa sen kehittämisen tarpeita. Hän kritisoi alkuperäistä teoriaa sen kapeasta tulokulmasta: se painottaa puheakteja, tarkastelee turvallistamista yksittäisenä interventiona eikä prosessina, ja määrittelee turvallisuuden lähes yksinomaan uhkien kautta (McDonald 2008, 564). McDonaldin esittämä kritiikki on linjassa muun kirjallisuuden kanssa, jossa on korostettu puheaktikeskeisyyden ja kapean uhkakäsityksen ongelmia (Stritzel 2007; Balzacq 2011).

Alkuperäinen teoria muodostaa käyttökelpoisen rungon tutkielmani analyysille, joka kohdistuu nimenomaan puheakteihin strategiadokumenteissa. Rajaan tarkastelun analyysissa tietoisesti strategian esittämisen hetkeen. Tämän rajauksen kautta McDonaldin esiin nostamat rajoitteet eivät

muodostu ongelmaksi, vaan teoria soveltuu hyvin tutkielmani analyysikehykseksi vahvistaen analyysin fokusta. McDonald (2008, 566–567) ei myöskään hylkää turvallistamisteorian keskeisiä elementtejä, vaan korostaa niiden laajentamisen ja jatkokehittämisen tarvetta.

2.2. Uhkien ja turvallisuuden käsitteellinen tausta

Uhka ja turvallisuus ovat keskeisiä käsitteitä, jotka muodostavat pohjan turvallistamisteorian soveltamiselle. Käsitteellinen tausta auttaa ymmärtämään, millaisista lähtökohdista strategiadokumenteissa esitetyt uhkat rakentuvat, mikä on turvallisuuden rooli näissä prosesseissa ja miten uhkia voidaan tarkastella diskursiivisina ilmiöinä.

Uhkia ei voida ymmärtää pelkästään objektiivisina vaaratekijöinä, vaan ne ovat myös tulkinnallisia ja kontekstisidonnaisia ilmiöitä (Buzan ym. 1998; Hansen 2006, 6). Eksistentiaalisella uhkalla tarkoitetaan uhkaa, joka voi vaarantaa kohteen olemassaolon, kuten valtion suvereniteetin tai alueellisen koskemattomuuden (Buzan ym. 1998, 22). Kansallisen turvallisuuden näkökulmasta uhka voidaan ymmärtää tekona tai tapahtumasarjana, joka heikentää valtion keskeisiä arvoja tai rajoittaa sen toimintakykyä (Levy 1998, 140–142; Ullman 1983, 133–134). Uhkien kokemiseen vaikuttavat myös rakenteelliset tekijät, kuten maantieteellinen läheisyys ja historialliset suhteet, minkä vuoksi saman tilanteen tulkinnat voivat vaihdella valtioiden välillä (Walt 1987, 21–22).

Turvallisuus voidaan nähdä uhkan vastinparina ja tilana, jossa keskeiset arvot eivät ole välittömän vaaran kohteena tai jossa uhkat ovat hallittavissa. Turvallisuus sisältää objektiivisen ulottuvuuden eli uhkien tosiasiallisen poissaolon, ja subjektiivisen ulottuvuuden eli kokemuksen turvallisuudesta (Wolfers 1952, 485). Huysmansin (1998, 228) mukaan turvallisuus ei ole staattinen tila, vaan jatkuva prosessi, jossa valtio tasapainottaa eri arvoja ja prioriteetteja muuttuvassa ympäristössä.

Tutkielmassa uhkia ei ymmärretä ennalta annettuina tai objektiivisina, vaan niiden merkitykset rakentuvat strategiatekstien sisällä sekä eksplisiittisten että implisiittisten diskursiivisten keinojen kautta. Uhkat nähdään kuitenkin lähtökohtaisesti turvallisuusuhkina, sillä aineisto koostuu valtiollisista turvallisuusstrategioista. Uhkadiskurssilla tarkoitetaan tapaa, jolla strategiadokumenteissa nimetään, merkityksellistetään sekä rakennetaan toimijoita ja ilmiöitä uhkiksi kielellisten valintojen kautta.

2.3. Turvallisuusdilemma

Turvallisuusdilemma tarjoaa taustaselityksen sille rakenteelliselle kontekstille, jossa valtiot tulkitsevat toistensa toimia ja rakentavat uhkakuvia. Vaikka turvallisuusdilemma ei toimi tämän tutkielman analyysikehyksenä, sen esittely auttaa ymmärtämään, miksi valtiot voivat kokea toisensa uhkana myös tilanteissa, joissa uhka ei ole yksiselitteinen tai välitön.

Turvallisuusdilemma viittaa tilanteeseen anarkisessa kansainvälisessä järjestelmässä, jossa valtiot joutuvat huolehtimaan omasta selviytymisestään ilman ylintä auktoriteettia, mikä johtaa varautumiseen ja sotilaallisen kapasiteetin kasvattamiseen (Herz 1950, 157–158). Tämä lisää muiden valtioiden epävarmuutta ja voi käynnistää vastatoimien kierteen. Turvallisuusdilemma korostuu erityisesti tilanteissa, joissa valtioiden on vaikea erottaa toistensa puolustuksellisia ja hyökkäyksellisiä aikomuksia, minkä vuoksi myös puolustukselliset toimet voidaan tulkita uhkaaviksi (Jervis 1978, 167–170).

Itä-Aasian kontekstissa (erityisesti Koillis-Aasiassa) turvallisuusdilemma on poikkeuksellisen näkyvä, sillä alueella yhdistyvät voimasuhteiden muutokset, historialliset jännitteet ja strategisesti herkät kysymykset, jotka lisäävät epäluottamusta ja vaikeuttavat aikomusten tulkintaa (Christensen 1999, 49–51). Näin ollen turvallisuusdilemma tarjoaa hyödyllisen taustakehyksen sille, miksi valtiot voivat diskursiivisesti ja poliittisesti rakentaa toisia valtioita uhkiksi myös tilanteissa, joissa uhka on osin epäsuora.

3. TUTKIMUKSEN METODOLOGIA

3.1. Tutkimusaineisto

Tutkimuksen primääriaineistona toimivat Japanin kansalliset turvallisuusstrategiat vuosilta 2013 ja 2022. Englanninkieliset dokumentit ovat *National Security Strategy* (2013) ja *National Security Strategy of Japan* (2022). Tutkielmassa viittaan dokumentteihin myös lyhyemmillä nimillä, kuten "strategia 2013" ja "strategia 2022".

Valitsin pääaineistoksi Japanin turvallisuusstrategiat, sillä ne kokoavat yhteen valtion keskeiset turvallisuuspoliittiset tavoitteet, uhkakuvat ja toimintalinjat (Japanin hallitus 2013; 2022). Strategiat eivät ole pelkästään teknisiä suunnitelmia, vaan myös poliittisia puheakteja (Buzan ym. 1998), jotka tuottavat ja uusintavat Japanin turvallisuuskäsityksiä ja identiteettipolitiikkaa (Hagström & Gustafsson 2015, 2; Oros 2015). Ennen vuoden 2013 strategiaa turvallisuuspolitiikkaa ohjasivat erilliset asiakirjat, kuten kansallisen puolustusohjelman suuntaviivat (*National Defence Program Guidelines*), peruslinjaukset ja liittolaisuusasiakirjat, jotka eivät muodostaneet yhtenäistä kokonaisuutta (Japanin hallitus 2013; Hughes 2016, 28). Strategia 2022 päivitti ja osin uudelleen tulkitsi vuoden 2013 strategian luoman viitekehyksen muuttuneessa kansainvälisessä ympäristössä (Japanin hallitus 2022).

Strategia 2013 laadittiin pääministeri Shinzo Aben kaudella, jolloin Japanin hallitus pyrki yhdistämään talouskasvun (*Abenomics*), puolustuspolitiikan vahvistamisen ja aktiivisemman ulkopoliittisen roolin ennakoivan pasifismin (*proactive pacifism*) linjauksen alla (Maslow 2015, 140–141). Strategia rakentaa kuvaa turvallisuusympäristöstä, jota määrittävät Kiinan nousu, Pohjois-Korean ohjuskehitys ja Yhdysvaltojen painopisteen siirtyminen Aasiaan (Japanin hallitus 2013; Cruz De Castro 2013, 331–332). Strategia 2022 puolestaan laadittiin pääministeri Fumio Kishidan kaudella, jolloin Japanin turvallisuusympäristö oli muuttunut entistä jännitteisemmäksi. Kishidan hallinto jatkoi ja laajensi Aben linjaa vahvistamalla puolustuspolitiikkaa, liittolaisuuksia ja Japanin aktiivista turvallisuuspoliittista roolia (Jain 2026, 48). Strategia heijastaa Venäjän hyökkäyssodan, Kiinan voimistuneen painostuksen, Pohjois-Korean ohjusohjelman ja teknologisen kilpailun aikakautta (Japanin hallitus 2022).

Esittelen strategiat omissa aineistokappaleissaan niiden rakenteen mukaisessa järjestyksessä [4] hyödyntäen englanninkielisiä versioita, mutta käsittelen niiden sisältöä suomeksi luettavuuden parantamiseksi. Tarkastelun tavoitteena on tarjota tiivis katsaus strategioiden rakenteeseen ja keskeisiin teemoihin myöhempää diskurssianalyysia varten.

3.1.1. Japanin kansallinen turvallisuusstrategia 2013

Japanin kansallinen turvallisuusstrategia 2013 julkaistiin joulukuussa 2013. Strategia perustelee laatimistaan muuttuneella ja kiristyneellä kansainvälisellä turvallisuusympäristöllä sekä Japanin pyrkimyksellä edistää rauhaa, vakautta ja kansainvälistä yhteistyötä.

Strategiassa määritellään Japanin kansallisen turvallisuuden perustavat periaatteet, joihin kuuluvat universaalien arvojen, kuten demokratian ja ihmisoikeuksien, edistäminen sekä aktiivinen osallistuminen kansainväliseen ja alueelliseen yhteistyöhön. Kansallisen turvallisuuden keskeisiksi intresseiksi esitetään valtion itsenäisyyden turvaaminen sekä alueellisen vakauden ja pelotteen vahvistaminen.

Turvallisuusympäristön osalta strategia kuvaa sekä globaaleja että Aasian ja Tyynenmeren alueen muutoksia. Globaalilla tasolla korostuvat voimatasapainon siirtymät, erityisesti Kiinan ja Intian nousu sekä Yhdysvaltojen edelleen keskeinen rooli. Lisäksi esiin nousevat joukkotuhoaseiden leviäminen, terrorismi, kansainvälisen talouden riippuvuudet sekä globaaleihin yhteisiin alueisiin, kuten merialueisiin ja avaruuteen, liittyvät haasteet. Aasian ja Tyynenmeren alueella keskeisiä turvallisuushaasteita ovat Pohjois-Korean sotilaallinen varustautuminen ja provokatiivinen toiminta sekä Kiinan kasvava vaikutusvalta ja sen vaikutukset alueelliseen vakauteen ja turvallisuusdynamiikkaan.

Strategiset lähestymistavat painottavat Japanin omien kyvykkyyksien vahvistamista, monenkeskistä yhteistyötä sekä liittolaissuhteen syventämistä Yhdysvaltojen kanssa. Lisäksi korostetaan aktiivista diplomatiaa, kansainvälisten normien ja oikeusvaltioperiaatteen edistämistä sekä osallistumista rauhanturvaamiseen ja aseidenriisuntaan. Strategiassa painotetaan myös vapaan kaupan,

[4] Strategioiden esittelykappaleessa käytetään tarvittaessa tiivistä esitystapaa, jossa samaan lauseeseen on yhdistetty strategiadokumentin eri sivuilla esiintyviä otteita, jotta tekstissä vältetään tarpeetonta toistoa.

kehitysyhteistyön sekä kotimaisen taloudellisen ja teknologisen perustan merkitystä kansallisen turvallisuuden tukena.

3.1.2. Japanin kansallinen turvallisuusstrategia 2022

Japanin kansallinen turvallisuusstrategia 2022 julkaistiin joulukuussa 2022. Strategiassa korostuvat geopoliittisen kilpailun kiristyminen, globaalien kriisien moninaistuminen sekä voimatasapainon muutokset, jotka haastavat olemassa olevaa kansainvälistä järjestystä.

Strategiassa määritellään Japanin kansalliset intressit, joihin kuuluvat suvereniteetin ja itsenäisyyden turvaaminen, taloudellisen menestyksen varmistaminen sekä universaalien arvojen suojeleminen. Keskeisinä periaatteina ja toimintalinjoina korostuvat ennakoivan pasifismin edistäminen, puolustusvaltioperiaate, liittolaissuhteen merkitys Yhdysvaltojen kanssa, monenkeskisen yhteistyön vahvistaminen sekä vapaan ja sääntöpohjaisen kansainvälisen järjestyksen tukeminen. Turvallisuusympäristöä tarkastellaan sekä globaalista että Indopasifisen alueen näkökulmasta. Globaalisti esiin nousevat suurvaltakilpailun kiristyminen, kyber- ja avaruusulottuvuuden korostuminen, taloudellinen pakottaminen sekä teknologian ja tiedon merkityksen kasvu turvallisuuskysymyksissä. Lisäksi yksipuoliset yritykset muuttaa status quota sekä kansainvälisen järjestelmän sääntöpohjan heikkeneminen nähdään keskeisinä haasteina.

Indopasifinen alue kuvataan sekä taloudellisesti keskeisenä että turvallisuuspoliittisesti jännitteisenä. Kiinan toiminta, Pohjois-Korean ydinaseohjelma ja Venäjän hyökkäys Ukrainaan nousevat keskeisiksi esimerkeiksi kansainvälistä vakautta haastavista tekijöistä. Näiden lisäksi korostuvat alueelliset jännitteet, kuten Itä- ja Etelä-Kiinan meren tilanteet. Strategiset lähestymistavat painottavat kokonaisvaltaisen kansallisen voiman kehittämistä, joka yhdistää diplomaattiset, puolustukselliset, taloudelliset, teknologiset ja tiedolliset resurssit.

Lisäksi strategia korostaa puolustuskyvykkyyksien kehittämistä kaikissa toimintaympäristöissä, kyber- ja avaruusturvallisuuden vahvistamista sekä taloudellisen turvallisuuden merkitystä, kuten kriittisen infrastruktuurin suojaamista ja riippuvuuksien vähentämistä. Kotimaisen perustan vahvistaminen nähdään olennaisena osana kansallista turvallisuutta. Strategia päättyy näkemykseen maailmasta murrosvaiheessa, jossa Japani pyrkii toimimaan vakauden ja sääntöpohjaisen järjestyksen tukijana.

3.2. Tutkimusmetodi

Diskurssianalyysi soveltuu tutkielman menetelmäksi, sillä tutkimuskohteena ovat turvallisuusstrategioissa rakentuvat uhkakuvat ja niihin liitetyt merkitykset. Turvallisuuspolitiikkaa ei tarkastella pelkästään havaittavana ilmiönä, vaan kielellisesti tuotettuna ja merkityksellistettynä: uhkia ei vain tunnisteta, vaan ne esitetään tietyllä tavalla, mikä vaikuttaa siihen, millaisia poliittisia ratkaisuja pidetään mahdollisina ja hyväksyttävinä. Diskurssianalyysin avulla voidaan tutkia, miten strategiadokumentit tuottavat ja vahvistavat tiettyjä uhkakäsityksiä sekä määrittelevät Japanin roolia kansainvälisessä turvallisuusympäristössä. (Jørgensen & Phillips 2002; Jokinen ym. 2016)

Lähtökohtana on, että merkitykset muodostuvat sosiaalisissa käytännöissä ja suhteessa toisiinsa, jolloin sama ilmiö voidaan esittää esimerkiksi uhkaavana, huolestuttavana tai vakautta edistävänä (Jokinen ym. 2016, 26–27). Tutkielma nojaa Jokinen ym. (2016, 26–29, 37) esittämään diskurssianalyysiin, jossa merkitykset ymmärretään osaksi laajempia merkityssysteemejä. Tutkimuksen kohteena eivät ole yksilöt, vaan sosiaaliset käytännöt ja niiden tuottamat merkitykset (Emt., 43). Analyysi voi kohdistua sekä yksittäisiin ilmauksiin että laajempiin tekstuaalisiin kokonaisuuksiin (Canning & Walker 2024, 3).

Diskurssin ja tekstin ero on keskeinen: diskurssi viittaa laajempiin merkityksellistämisen tapoihin, kun taas teksti on niiden konkreettinen, kontekstisidonnainen ilmentymä (Wodak 2009, 39). Tämä erottelu auttaa hahmottamaan, miten yksittäiset turvallisuusstrategiat heijastavat ja tuottavat laajempia turvallisuusdiskursseja. Diskurssianalyysissä kielenkäytön kontekstisidonnaisuus edellyttää ajan, paikan ja tilanteen huomioimista, joissa merkityksiä tuotetaan (Jokinen ym. 2016, 36).

Diskurssianalyysin käyttöön liittyy kuitenkin metodologisia haasteita. Wetherell ym. (2001, 383–390) nostaa esiin menetelmän poliittisuuden, kontekstin riittävän huomioimisen sekä sen suhteen muihin sosiaalisiin käytäntöihin. Lisäksi menetelmän tulkinnallinen luonne tarkoittaa, että tutkijan rooli on väistämättä aktiivinen, mikä voi herättää kysymyksiä analyysin toistettavuudesta. Tässä tutkielmassa nämä rajoitteet huomioidaan sitomalla analyysi selkeästi tutkimuskysymykseen, aineiston kontekstiin ja valittuun teoreettiseen viitekehykseen.

Tutkijan kriittisyys omaa analyysiaan kohtaan on tärkeää, mutta kriittinen diskurssianalyysi ei ole tutkielman kannalta tarkoituksenmukainen lähestymistapa. Se painottaa vallan ja ideologian kriittistä tarkastelua (Fairclough 2015), kun taas tässä tutkimuksessa keskitytään strategiadokumenteissa esiintyvien uhkakuvien rakentumisen analyysiin. Valittu diskurssianalyyttinen lähestymistapa soveltuu siten parhaiten tutkimuskysymyksen edellyttämään merkitysten systemaattiseen tarkasteluun.

3.3. Teorian ja metodin soveltaminen aineistoon

Analyysissa turvallistamisteorian viisi elementtiä muodostavat rakenteen: kuka turvallistaa, mitä turvallistetaan, miten uhka esitetään, miten yleisön vakuutetaan uhasta ja millaisia poikkeuksellisia toimia uhkalla oikeutetaan. Näiden avulla jäsennetään analyysiä kaikissa tarkasteltavissa tapauksissa (Buzan ym. 1998; McDonald 2008).

Diskurssianalyysi tarjoaa keinot tarkastella, miten turvallistamisen elementit rakentuvat kielellisesti. Jokinen ym. (2016) korostavat, että merkitykset rakentuvat kielellisissä valinnoissa ja suhteessa toisiin merkityksiin. Analyysi kohdistuu erityisesti sanavalintoihin, narratiiveihin ja vastakkainasetteluihin, joiden kautta uhka esitetään ja toimijat asemoidaan osaksi merkityssysteemejä (Jokinen ym. 2016). Näitä kielellisiä keinoja tarkastellaan aineiston tarpeiden mukaan; huomio kohdistuu niihin piirteisiin, jotka ovat turvallistamisen kannalta merkityksellisiä. Näin turvallistamisteorian kysymyksiin ei vastata pelkästään sisällön tasolla, vaan tarkastelemalla, miten uhka diskursiivisesti rakennetaan ja oikeutetaan.

4. ANALYYSI

Turvallistamisteorian ensimmäinen elementti, turvallistava toimija, on koko analyysin ajan *Japanin hallitus*[5]. Tämä perustuu siihen, että kansalliset turvallisuusstrategiat ovat hallituksen hyväksymiä ja sen virallista viestintää. Strategiadokumentti ei siten toimi itsenäisenä turvallistavana toimijana, vaan hallituksen tuottamana välineenä, jonka kautta uhkakuvauksia esitetään ja oikeutetaan. *Turvallistava toimija on poliittinen subjekti, jolla on institutionaalinen valta määritellä uhkia ja esittää ne eksistentiaalisina* (Buzan ym. 1998, 36; McDonald 2008).

Yleisöksi, jota pyritään vakuuttamaan uhasta, määritellään ne kotimaiset ja kansainväliset toimijat, joiden hyväksyntää tai tukea Japani pyrkii turvallisuusstrategioillaan saavuttamaan. Tähän yleisöön kuuluvat Japanin kansalaisten lisäksi kansainväliset toimijat, kuten liittolaiset, muut yhteistyökumppanit ja laajempi kansainvälinen yhteisö. Turvallisuusstrategioiden julkaiseminen sekä japaniksi että englanniksi, ja niiden kansainvälisiä turvallisuuskysymyksiä käsittelevä sisältö tukee tätä tulkintaa. Yleisöä ei tarkastella analyysissa erillisenä kohteena, vaan huomio kohdistuu siihen, millä tavoin sitä pyritään vakuuttamaan uhasta.

Poikkeukselliset toimet eivät kohdistu yksittäiseen uhkaan, vaan ne esitetään turvallisuusstrategioissa osana laajempaa turvallisuusympäristön heikentymistä. Uhkakuvia käsittelevissä osioissa kuvataan ensisijaisesti uhkien luonne ja vaikutus Japaniin sekä laajemmin kansainväliseen turvallisuusympäristöön, kun taas strategian muissa osioissa esitetään Japanin turvallisuutta koskevat kehittämis- ja varautumistoimet, kuten puolustuskyvyn ja muiden kyvykkyyksien vahvistaminen, liittolaissuhteiden syventäminen sekä monenkeskisen yhteistyön lisääminen. Nämä painotukset ovat sisällöllisesti samansuuntaisia vuosien 2013 ja 2022 strategioissa, mutta vuoden 2022 strategiassa niitä tarkennetaan ja laajennetaan (ks. aineistokappaleet 3.1.1. & 3.1.2.). Poikkeukselliset toimet eivät ole analyysin kohteena, koska strategiat eivät liitä niitä yksittäisiin uhkiin vaan yleiseen turvallisuusympäristöön.

[5] Hallitus ymmärretään institutionaalisena turvallistavana toimijana yksittäisten poliittisten toimijoiden sijaan, minkä vuoksi käytetään termiä *Japanin hallitus* (Buzan ym. 1998; McDonald 2008).

Analyysi etenee valtioittain (Kiina, Pohjois-Korea ja Venäjä) siten, että kunkin osalta tarkastellaan erikseen vuoden 2013 ja vuoden 2022 strategiaa[6]. Molempien strategioiden analyysi jäsentyy diskursiivisten valintojen ja turvallistamisteorian viiden elementin mukaisesti, joista analyysissa tarkastellaan turvallistamisen kohteita, uhan esittämisen tapoja sekä yleisön vakuuttamisen keinoja. Vuoden 2022 analyysin lopuksi esitetään tiivistävä taulukko, ja johtopäätöksissä tarkastellaan taulukossa havaittuja muutoksia suhteessa tutkimuskysymykseen.

[6] Strategioissa keskitytään niihin osiin, joissa käsitellään keskeisiä turvallisuushaasteita, sillä näissä kohdissa esitetään ne uhkakuvaukset, joita analyysi tarkastelee.

4.1. Kiinan uhkakuvan rakentuminen 2013

Kiinaa käsitellään vuoden 2013 strategiassa otsikon *China's Rapid Rise and Intensified Activities in Various Areas* alla (12–13). Teksti rakentaa ensin odotuksen yhteistyökykyisestä ja kansainvälisiä normeja noudattavasta toimijasta, mutta siirtyy pian kuvaamaan Kiinan sotilaallisen modernisaation nopeaa kasvua, puolustuspolitiikan läpinäkyvyyden puutetta sekä aktiivisuutta Itä- ja Etelä-Kiinan merillä ja Japanin lähialueilla. Jännite ja ristiriita odotusten ja toiminnan välillä tuottaa kuvan Kiinasta toimijana, joka poikkeaa sille asetetuista kansainvälisistä normeista.

Turvallistamisen kohteiksi määrittyvät Japanin alueellinen koskemattomuus ja vakaus sekä sääntöpohjainen kansainvälinen järjestys. Kiinan alueloukkaukset Japanin aluevesillä ja ilmatilassa sekä pyrkimykset muuttaa alueellista status quota asettaa Japanin alueellisen koskemattomuuden ja alueellisen vakauden turvallistamisen kohteiksi. Samalla Kiinan toiminta kuvataan kansainvälisen oikeuden vastaisena, mikä rakentaa sääntöpohjaisesta kansainvälisestä järjestyksestä turvallistamisen kohteen.

Kielellisesti uhkaa rakennetaan viittaamalla Kiinan pyrkimyksiin muuttaa alueellista status quota "pakkokeinoin" kansainvälisen oikeuden vastaisesti sekä kuvauksilla Kiinan "tunkeutumisesta" Japanin aluevesille ja ilmatilaan. Nämä kielelliset valinnat kehystävät Kiinan toimijaksi, jonka toiminta ylittää kansainvälisesti hyväksyttävän käyttäytymisen normit ja haastaa sääntöpohjaisen järjestyksen. Samalla Kiinan sotilaallisen toiminnan ja turvallisuuspolitiikan "läpinäkymättömyys" esitetään "huolenaiheena" kansainväliselle yhteisölle sekä Japanille.

Yleisö pyritään vakuuttamaan uhasta sekä kansallisella että kansainvälisellä tasolla. Kiina kehystetään toisaalta suorana turvallisuusuhkana Japanin lähialueilla, jonka toimintaa Japanin hallituksen on seurattava, ja toisaalta laajempana kansainvälisen turvallisuuden ongelmana sen rikkoessa kansainvälisiä normeja. Viittaus Kiinaan "kansainvälisen yhteisön huolenaiheena" vahvistaa tulkintaa kahdenvälisestä kiistasta globaaliksi turvallisuuskysymykseksi. Lisäksi viittaukset Taiwanin tilanteeseen ja mahdolliseen epävakauden riskiin vahvistavat kuvaa alueellisesta epävarmuudesta.

4.2. Kiinan uhkakuvan rakentuminen 2022

Kiinaa käsitellään strategiassa 2022 otsikon *China's Activities in the Area of Security* alla (8–9). Teksti rakentaa ensin kuvan Kiinan pitkän aikavälin tavoitteista mahtavana modernina sosialistivaltiona, jolla on maailmanluokan tasoinen armeija. Tavoitteista siirrytään huolta korostavaan kehykseen, jossa puolustusmenojen todetaan pysyvän korkealla ja sotilaallisen voiman, mukaan lukien ydin- ja ohjuskyvykkyyksien, kasvavan nopeasti ilman riittävää läpinäkyvyyttä. Odotusten ja toiminnan välinen ristiriita muodostaa lähtökohdan uhkakuvan rakentumiselle. Kiinan esitetään pyrkivän muuttamaan status quota yksipuolisesti voimankäytöllä erityisesti Itä- ja Etelä-Kiinan merellä. Japanin aluevesien ja ilmatilan toistuvat loukkaukset nostetaan konkreettisiksi esimerkeiksi tästä kehityksestä. Samalla Kiinan ja Venäjän syvenevä strateginen yhteistyö liitetään kansainvälisen järjestyksen haastamiseen, mikä tuottaa kuvan kahdesta normeja kyseenalaistavasta valtiosta, joiden toiminta muodostaa kasvavan uhan kansainväliselle yhteisölle.

Turvallistamisen kohteiksi määrittyvät Japanin alueellinen koskemattomuus ja vakaus, alueellinen rauha ja turvallisuus sekä sääntöpohjainen kansainvälinen järjestys. Kiinan alueloukkaukset Japanin aluevesillä ja ilmatilassa sekä pyrkimykset muuttaa alueellista status quota esitetään uhkana alueelliselle koskemattomuudelle ja vakaudelle. Kiinan toimet nimetään tekstissä eksplisiittisesti ”ennennäkemättömäksi ja suurimmaksi strategiseksi haasteeksi Japanin rauhalle ja turvallisuudelle sekä kansainvälisen yhteisön rauhalle ja vakaudelle”. Samalla Kiinan ja Venäjän välinen strateginen yhteistyö liitetään osaksi kansainvälistä sääntöpohjaista järjestystä haastavaa laajempaa uhkakehystä. Näiden ohella turvallistamisen kohteena voidaan nähdä myös kansainvälinen rauha ja vakaus, jota ydinase- ja ohjuskehitys uhkaa.

Kielellisesti uhkaa rakennetaan viittaamalla Kiinan “nopeasti kasvavaan sotilaalliseen voimaan”, “puutteelliseen läpinäkyvyyteen” ja “yksipuolisiin voimankäytön pyrkimyksiin”, jotka kehystävät Kiinan aktiiviseksi ja normirajoja rikkovaksi toimijaksi. Taiwanin osalta uhka konkretisoituu viittauksissa lisääntyneeseen sotilaalliseen aktiivisuuteen ja ohjuslaukaisuihin Japanin läheisillä merialueilla. Tämä siirtää uhan abstraktista geopoliittisesta kilpailusta välittömäksi turvallisuusriskiksi. Samalla Kiinan kehitysrahoituksen puutteellinen läpinäkyvyys ja haluttomuus osallistua kansainvälisiin velkojayhteistyön kehyksiin rakentavat kuvaa vaikutusvaltaisesta mutta vastuunsa laiminlyövästä toimijasta, jonka toiminta voi pahentaa globaaleja kriisejä. Näin Kiinan uhka ulottuu sotilaallisesta ulottuvuudesta myös taloudellisiin ja institutionaalisiin rakenteisiin.

Yleisön hyväksyntä rakennetaan laajentamalla uhka koskemaan sekä Japania että kansainvälistä yhteisöä alue- ja ilmatilaloukkausten, vahvistuvien status quon muutospyrkimysten sekä kansainvälisten normirikkomusten kautta. Uhkakuvaa vahvistetaan ilmauksilla, kuten Kiinan toiminnan kuvaamisella "vakavana huolenaiheena" Japanille ja kansainväliselle yhteisölle. Ydinase- ja ohjuskehitys tuovat uhkakuvaan eksistentiaalisia piirteitä ja laajentavat sen vaikutukset kansallisen turvallisuuden ulkopuolelle. Samalla korostetaan vastapainona Kiinan toimille sääntöpohjaisen kansainvälisen järjestyksen vahvistamista Japanin ja muiden samanmielisten toimijoiden yhteistyön kautta.

Kiina	**Kuka turvallistaa?**	**Mitä turvallistetaan?**	**Miten uhka esitetään?**	**Miten yleisö pyritään vakuuttamaan?**	**Millaisia poikkeuksellisia toimia uhalla oikeutetaan?**
2013	Japanin hallitus	Japanin alueellinen koskemattomuus ja vakaus, sääntöpohjainen kansainvälinen järjestys	Kasvava monitasoinen turvallisuusuhka	Japanin alue- ja ilmatilaloukkaukset, pyrkimykset muuttaa status quo, kansainvälisten normien rikkominen	Kyvykkyyksien, liittolaisuuksien ja monenkeskisen yhteistyön vahvistaminen
2022	Japanin hallitus	Japanin alueellinen koskemattomuus ja vakaus, Japanin rauha ja turvallisuus, sääntöpohjainen kansainvälinen järjestys, kansainvälinen rauha ja vakaus	Laajentunut ydin- ja ohjuskehitysulottuvuuteen, aiempaa vakavampi monitasoinen turvallisuusuhka	Toistuvat Japanin alue- ja ilmatilaloukkaukset, voimistuneet yritykset muuttaa status quo, ydinase- ja ohjuskehitys, sääntöpohjaisen järjestyksen haastaminen	Kyvykkyyksien, liittolaisuuksien ja monenkeskisen yhteistyön laajentaminen ja syventäminen
Havaittu muutos	Ei muutosta	Laajentuu eksplisiittisesti Japanin rauhaan ja turvallisuuteen sekä kansainväliseen rauhaan ja vakauteen	Uhkakuva laajenee ja voimistuu	Vakuuttamiskeinojen painotus laajenee ja voimistuu	Toimet laajenevat ja syvenevät

[7]

[7] Taulukko 1. Kiinan diskursiivinen rakentuminen uhkana Japanin turvallisuusstrategioissa 2013 ja 2022 turvallistamisteorian keinoin. Tommiska, 2026.

4.3. Pohjois-Korean uhkakuvan rakentuminen 2013

Pohjois-Koreaa käsitellään strategiassa 2013 otsikon *North Korea's Military Buildup and Provocative Actions* alla (11–12). Teksti rakentaa ensin kuvan jännitteisestä Korean niemimaan turvallisuustilanteesta, jossa Pohjois-Korean sotilaallinen varustautuminen asetetaan vastakkain alueellisen vakauden ja kansainvälisten normien kanssa. Samalla Pohjois-Korea esitetään toimijana, jonka taloudellisista ja humanitaarisista haasteista huolimatta tapahtuva sotilaallinen priorisointi poikkeaa kansainvälisistä odotuksista.

Turvallistamisen kohteiksi määrittyvät Japanin kansalaiset ja Japanin suvereniteetti, alueellinen vakaus ja sääntöpohjainen kansainvälinen järjestys. Kaappauskysymys esitetään eksplisiittisesti vakavana ongelmana Japanin kansalaisten sekä valtion suvereniteetin kannalta, minkä perusteella ne voidaan nähdä turvallistamisen kohteina. Pohjois-Korean provokatiiviset toimet Korean niemimaalla sekä suoraan Japania kohtaan asettavat alueellisen vakauden turvallistamisen kohteeksi. Lisäksi ihmisoikeusongelmat voidaan nähdä perusteena sääntöpohjaisen kansainvälisen järjestyksen turvallistamiselle.

Uhkakuva rakentuu kielellisesti toistuvuuden ja provokatiivisuuden korostamiselle. Pohjois-Korean toiminta esitetään "toistuvana" ja "provosoivana", mikä tuottaa kuvaa jatkuvasta jännitteiden ylläpidosta. Ydinase- ja ohjuskehitys kehystetään sotilaallisen suorituskyvyn järjestelmällisenä vahvistumisena. "jatkuvien pyrkimysten" kautta, mikä laajentaa uhan alueellisesta laajemmaksi turvallisuushaasteeksi. Samalla Pohjois-Korea asemoidaan toimijaksi, joka aktiivisesti lisää epävarmuutta ja horjuttaa kansainvälisiä normeja.

Yleisön vakuuttaminen perustuu Pohjois-Korean toistuvaan provokatiiviseen toimintaan sekä sen kansainvälisiä normeja haastavaan käyttäytymiseen. Lisäksi kiihtyvä ydinase- ja ohjuskehitys liitetään mahdolliseen laajempaan turvallisuusuhkaan, joka ylittää alueellisen tason. Kiinan toimintaa kuvataan eksplisiittisesti koko kansainvälisen yhteisön huolenaiheeksi. Sieppauskysymys kehystetään Japanin kansalaisten henkeä ja turvallisuutta sekä valtion suvereniteettia koskevaksi kriittiseksi kysymykseksi, mikä vahvistaa uhkan legitimiteettiä.

4.4. Pohjois-Korean uhkakuvan rakentuminen 2022

Pohjois-Koreaa käsitellään vuoden 2022 turvallisuusstrategiassa neljännen pääluvun toisessa alaluvussa *North Korea's Activities in the Area of Security* (9). Strategia rakentaa lähtökohdaksi Korean niemimaan jännitteisen turvallisuustilanteen, jossa Pohjois-Korean sotilaallinen toiminta asetetaan vastakkain alueellisen vakauden ja sääntöpohjaisen kansainvälisen järjestyksen kanssa. Samalla Pohjois-Korea esitetään toimijana, joka ei noudata YK:n päätöslauselmien mukaisia velvoitteita joukkotuhoaseiden ja ballististen ohjusten osalta, mikä kehystää sen kansainvälisiä normeja rikkovaksi valtioksi.

Turvallistamisen kohteeksi asetetaan Japanin kansalaiset ja Japanin suvereniteetti, Japanin kansallinen turvallisuus ja alueellinen vakaus, sääntöpohjainen kansainvälinen järjestys sekä kansainvälinen rauha ja vakaus. Kaappauskysymys esitetään eksplisiittisesti vakavana ongelmana Japanin kansalaisten turvallisuuden sekä kansallisen suvereniteetin kannalta, mikä rakentaa niistä turvallistamisen kohteita. Pohjois-Korean sotilaallisen toiminnan nimetään suoraan Japanin kansalliseen turvallisuuteen kohdistuvaksi uhaksi. Lisäksi sen ohjus- ja ydinasekyvykkyyksien nopea kehittyminen uhkaa sekä kansainvälistä rauhaa ja vakautta että Japanin alueellista vakautta. Näiden ohella ihmisoikeusongelmat sekä toimet YK:n velvoitteita vastaan voidaan nähdä perusteena sääntöpohjaisen kansainvälisen järjestyksen turvallistamiselle.

Uhkakuva rakentuu eskaloitumisen ja kiihtyvyyden korostamiselle. Pohjois-Korean ohjuskehitykseen liittyvä toiminta esitetään "toistuvana", "ennennäkemättömän tiheänä" ja "nopeasti kehittyvänä", mikä tuottaa kuvan jatkuvasti voimistuvasta uhasta. Ydinase- ja ohjuskehitys liitetään sekä alueelliseen että globaaliin turvallisuusympäristöön, mikä laajentaa uhan koskemaan kansainvälistä järjestystä. Lisäksi Pohjois-Korean toiminta esitetään osana laajempaa liittolaisrakenteisiin kytkeytyvää turvallisuushaastetta kuvaamalla ohjusten kantaman ulottuvan Japanin keskeiseen liittolaiseen, Yhdysvaltoihin.

Yleisön vakuuttaminen perustuu uhan eskaloitumiseen, kansainvälisten normien rikkomiseen sekä sen laajenevaan vaikutusalueeseen. Ydinase- ja ohjuskehitys laajentaa uhkaa strategiselle tasolle, ja toistuvat ohjuslaukaisut Japanin läheisille merialueille konkretisoivat uhan välittömäksi turvallisuusriskiksi. Sieppauskysymys esitetään Japanin kansalaisten henkeä, turvallisuutta ja valtion suvereniteettia koskevana välittömänä uhkana. Näin Pohjois-Korea rakennetaan toimijaksi, jonka kehitys edellyttää kansainvälisen yhteisön reagointia.

Pohjois-Korea	Kuka turvallistaa?	Mitä turvallistetaan?	Miten uhka esitetään?	Miten yleisö pyritään vakuuttamaan?	Millaisia poikkeuksellisia toimia uhalla oikeutetaan?
2013	Japanin hallitus	Japanin kansalaiset ja Japanin suvereniteetti, alueellinen vakaus, sääntöpohjainen kansainvälinen järjestys[8]	Vakava monitasoinen turvallisuusuhka	Japaniin kohdistuvat provokatiiviset toimet, ydinase- ja ohjuskehitys, kansalaisiin liittyvä sieppauskysymys, kansainvälisten normien rikkominen	Kyvykkyyksien, liittolaisuuksien ja monenkeskisen yhteistyön vahvistaminen
2022	Japanin hallitus	Japanin kansalaiset ja Japanin suvereniteetti, Japanin kansallinen turvallisuus ja alueellinen vakaus, sääntöpohjainen kansainvälinen järjestys sekä kansainvälinen rauha ja vakaus	Eskaloituva ja aiempaa vakavampi monitasoinen turvallisuusuhka	Kiihtyvä ydinase- ja ohjuskehitys, toistuvat laukaisut, kansalaisiin kohdistuva sieppauskysymys sekä kansainvälisten normien ja järjestyksen haastaminen	Kyvykkyyksien, liittolaisuuksien ja monenkeskisen yhteistyön laajentaminen ja syventäminen
Havaittu muutos	Ei muutosta	Laajentuu kansainväliseen rauhaan ja vakauteen	Uhkakuva muuttuu kriittisemmäksi	Painotus vahvemmin uhkan eksistentiaalisissa piirteissä	Toimet laajenevat ja syvenevät

9

[8] Turvallistamisen kohteeksi voidaan tulkita myös ydinaseiden leviämisen estäminen (non-proliferaatio), sillä Pohjois-Korean ydinasekehitys esitetään strategiassa haasteena koko kansainväliselle yhteisölle.
[9] Taulukko 2. Pohjois-Korean diskursiivinen rakentuminen uhkana Japanin turvallisuusstrategioissa 2013 ja 2022 turvallistamisteorian keinoin. Tommiska, 2026.

4.5. Venäjän uhkakuvan rakentuminen 2013

Venäjä käsitellään vuoden 2013 turvallisuusstrategiassa otsikon *Strengthening Diplomacy and Security Cooperation with Japan's Partners for Peace and Stability in the International Community* alla (25). Toisin kuin Kiinan ja Pohjois-Korean kohdalla, Venäjää ei esitetä eksplisiittisenä uhkana, vaan pikemminkin toimijana, jonka kanssa yhteistyön kehittäminen nähdään osana Japanin alueellisen rauhan ja vakauden vahvistamista. Tekstissä korostetaan, että Itä-Aasian kiristyvässä turvallisuusympäristössä Japanille on tärkeää syventää yhteistyötä Venäjän kanssa erityisesti turvallisuuden ja energiapolitiikan aloilla. Tämä kehystää Venäjän pragmaattiseksi kumppaniksi, jonka rooli liittyy alueellisen vakauden ylläpitämiseen.

Keskeisin jännite liittyy kuitenkin pohjoisten alueiden omistajuuskysymykseen, jota käsitellään Japanin ja Venäjän välisenä pitkäaikaisena kiistana. Aluekiista rakentuu ongelmaksi, joka vaatii diplomaattista ratkaisua ja rauhansopimuksen solmimista. Näin alueellinen koskemattomuus nousee epäsuorasti turvallistamisen kohteeksi, vaikka Venäjää ei kuvata sotilaallisena uhkatoimijana.

Turvallistamisen kohteeksi määrittyy Japanin alueellinen koskemattomuus, sillä pohjoiset alueet esitetään Japanin suvereniteettiin liittyvänä kiistanalaisena kysymyksenä, jonka ratkaiseminen nähdään välttämättömänä pitkän aikavälin vakauden kannalta.

Uhkakuva rakentuu epäsuorasti aluekiistan ja strategisen epävarmuuden kautta. Venäjän ei esitetä toimivan suoraan aggressiivisesti Japania kohtaan, mutta kiistan jatkuvuus ja ratkaisemattomuus luovat potentiaalisen riskin alueelliselle vakaudelle. Kielellisesti tätä rakennetaan kuvaamalla Japanin ja Venäjän välistä yhteistyön kehittämistä "kriittisenä" sekä aluekiistaa "keskeisimpänä ratkaisemattomana kiistana maiden välillä". Lisäksi kiistan ratkaiseminen liitetään "johdonmukaiseen politiikkaan", mikä korostaa tarvetta aktiiviselle diplomatialle ja tilanteen hallinnalle.

Yleisön vakuuttaminen tapahtuu korostamalla diplomatian ja neuvottelujen merkitystä aluekiistan ratkaisemisessa. Japanin esitetään tarvitsevan yhteistyötä Venäjän kanssa alueellisen vakauden turvaamiseksi, ja yleisölle viestitään, että jännitteet ovat hallittava rauhanomaisin keinoin. Venäjän asemoituminen osin yhteistyökumppanina voidaan nähdä osana laajempaa pyrkimystä hallita suurvaltapolitiikan aiheuttamaa epävarmuutta ja tukea alueellisen turvallisuusympäristön vakautta.

4.6. Venäjän uhkakuvan rakentuminen 2022

Venäjä tarkastellaan vuoden 2022 turvallisuusstrategiassa otsikon *Russia's Activities in the Area of Security* alla (9). Kappale alkaa toteamalla, että Venäjän aggressio Ukrainaa kohtaan osoittaa valmiutta käyttää sotilaallista voimaa poliittisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Lisäksi Venäjän esitetään jatkavan toimia, jotka voidaan tulkita uhkauksina ydinaseiden käytöstä. Tämä rakentaa kuvan valtiosta, jonka toiminta haastaa kansainvälisen järjestyksen perustan ja lisää globaalia epävarmuutta.

Venäjän sotilaallista toimintaa kuvataan myös Japanin lähialueilla lisääntyneenä, ja sen asevoimien vahvistumista pohjoisilla alueilla korostetaan. Näihin alueisiin sisältyy myös Japanin näkökulmasta kiistanalaisia alueita, mikä liittää Venäjän toiminnan suoraan Japanin alueelliseen turvallisuuteen. Lisäksi Venäjän strateginen sukellusvenetoiminta Okhotskin merellä kytketään sen ydinasepelotteen kokonaisuuteen, mikä vahvistaa uhkakuvan sotilaallista ulottuvuutta. Strategiassa nostetaan esiin myös Venäjän ja Kiinan syvenevä sotilaallinen yhteistyö, mikä sijoittaa Venäjän osaksi laajempaa kansainvälistä turvallisuushaastetta. Tämä laajentaa uhkakuvan yksittäisestä toimijasta osaksi usean valtion muodostamaa painetta kansainväliselle järjestykselle.

Turvallistamisen kohteiksi määrittyvät Ukraina, Euroopan alueellinen vakaus, Indo–Tyynenmeren alue, Japanin alueellinen koskemattomuus, sääntöpohjainen kansainvälinen järjestys sekä kansainvälinen rauha ja vakaus. Venäjän hyökkäys Ukrainaan esitetään merkittävänä uhkana Euroopan alueelliselle vakaudelle ja laajemmin kansainväliselle järjestykselle, jota Venäjän toiminnan esitetään "järisyttävän". Strategiassa todetaan lisäksi, että Venäjän ulkoinen ja sotilaallinen toiminta Indo–Tyynenmeren alueella, mukaan lukien Japani, sekä sen strateginen yhteistyö Kiinan kanssa muodostavat "merkittävän turvallisuushuolenaiheen". Tämä laajentaa Venäjän toiminnan koskemaan myös Indo–Tyynenmeren alueen turvallisuusympäristöä. Lisäksi Venäjän vahvistunut sotilaallinen toiminta Japanin lähialueilla heikentää sen alueellista koskemattomuutta ja kytkee sen osaksi laajempaa turvallistamisen kehystä. Venäjän globaalin uhkaluonteen vuoksi myös kansainvälinen rauha ja vakaus nousevat turvallistamisen kohteiksi.

Uhkakuva rakentuu voimakkaiden sanavalintojen ja konkreettisten toimien kautta. Ilmaukset kuten "aggressio", "ei epäröi käyttää sotilaallista voimaa", "uhka käyttää ydinaseita" ja "ravisuttanut

kansainvälisen järjestyksen perustaa" kuvaavat Venäjää toimijana, joka on valmis eskaloimaan konflikteja ja rikkomaan kansainvälisiä normeja. Tämä tuottaa kuvan monitasoisesta ja nopeasti kehittyvästä turvallisuusuhasta. Japanin näkökulmasta keskeisiä kohteita ovat Venäjän sotilaallinen aktiivisuus sen lähialueilla, aseistautuminen pohjoisilla alueilla sekä muuttunut strateginen ympäristö Kiinan kanssa tehtävän yhteistyön kautta. Näin uhka laajenee selvästi sekä alueellisesti että toiminnallisesti.

Yleisön vakuuttaminen rakentuu Venäjän toiminnan laaja-alaisten vaikutusten korostamiselle, jossa sen aggressiivinen toiminta ja ydinaseuhkailu kehystetään monitasoiseksi ja vakavaksi turvallisuusuhaksi.

Venäjä	**Kuka turvallistaa?**	**Mitä turvallistetaan?**	**Miten uhka esitetään?**	**Miten yleisö pyritään vakuuttamaan?**	**Millaisia poikkeuksellisia toimia uhalla oikeutetaan?**
2013	Japanin hallitus	Alueellinen koskemattomuus[10]	Potentiaalinen turvallisuusuhka	Aluekiistan ratkaisemisen tarve ja diplomaattiset menettelyt	Kyvykkyyksien, liittolaisuuksien ja monenkeskisen yhteistyön vahvistaminen
2022	Japanin hallitus	Ukraina, Euroopan alueellinen vakaus, Indo–Tyynenmeren alue, Japanin alueellinen koskemattomuus, sääntöpohjainen kansainvälinen järjestys, kansainvälinen rauha ja vakaus	Vakava monitasoinen turvallisuusuhka	Aggressiivinen voimankäyttö, ydinaseuhkailu ja uhkan laaja alueellinen ulottuvuus	Kyvykkyyksien, liittolaisuuksien ja monenkeskisen yhteistyön laajentaminen ja syventäminen
Havaittu muutos	Ei muutosta	Laajentuu huomattavasti maantieteellisesti ja sisällöllisesti	Uhkakuva muuttuu radikaalisti vakavammaksi	Painopiste siirtyy diplomatiasta selkeään turvallisuusuhkan korostamiseen	Toimet laajenevat ja syvenevät

[11]

[10] Turvallistamisen kohteena voidaan nähdä myös epäsuorasti diplomatian uskottavuus, sillä Japani pyrkii ratkaisemaan aluekiistan Venäjän kanssa diplomaattisin keinoin.

[11] Taulukko 3. Venäjän diskursiivinen rakentuminen uhkana Japanin turvallisuusstrategioissa 2013 ja 2022 turvallistamisteorian keinoin. Tommiska, 2026.

5. TURVALLISTAMISEN ONNISTUMISEN ARVIOINTI

Tarkastelin analyysissa turvallistamisen keskeisten elementtien kautta Kiinan, Pohjois-Korean ja Venäjän diskursiivista rakentumista uhkina. Vastasin kysymyksiin siitä, kuka turvallistaa, mitä turvallistetaan, miten uhka esitetään, miten yleisö pyritään vakuuttamaan ja millaisilla poikkeuksellisilla toimilla uhkaa oikeutetaan. Turvallistamisen onnistuminen edellyttää yleisön vakuuttumista uhan vakavuudesta, mikä mahdollistaa poikkeuksellisten toimien oikeuttamisen (Buzan ym. 1998, 26).

Turvallistamisen onnistumista ei tässä tutkimuksessa tarkastella kaksijakoisena kysymyksenä siitä, hyväksyykö yleisö uhkakuvan vai ei, vaan asteittaisena ja institutionaalisena prosessina, jossa uhkakuvat vakiintuvat osaksi strategista politiikkakehystä (McDonald 2008, 564). Japanin turvallisuusstrategioiden kohdalla turvallistaminen ei näyttäydy eksplisiittisenä vakuuttamisprosessina, jossa yleisöltä odotetaan suoraa hyväksyntäreaktiota, vaan pikemminkin hallinnollisena ja strategisena tilannekuvan esittämisenä, jossa uhkakuvat ja toimenpiteet esitetään itsestään selvinä lähtökohtina. Turvallistaminen voi kuitenkin saada epäsuoraa vahvistusta kansainvälisen järjestelmän kautta, mikäli liittolaisvaltiot omaksuvat esitetyt uhkakuvat ja rakentavat niiden pohjalta syvenevää turvallisuusyhteistyötä (Finnemore & Sikkink 1998, 895–898; Acharya 2014, 12).

Japanin tapauksessa turvallistamisen legitimiteettiä tukee demokraattinen hallintojärjestelmä, jossa hallitus toimii vaaleilla saadun mandaatin perusteella. Tällöin uhkakuvien esittäminen ja niihin liittyvät politiikkatoimet voivat saada epäsuoraa hyväksyttävyyttä osana institutionaalista päätöksentekoa, vaikka varsinaista eksplisiittistä yleisön hyväksyntää ei turvallisuusstrategioissa edellytetä. (Vuori 2008, 65–68)

Näin ollen turvallistamisen onnistuneisuus näyttäytyy tutkimuksessa kontekstisidonnaisena ja monitasoisena ilmiönä, jota ei voida arvioida yksinomaan puheaktin onnistumisen kautta, vaan pikemminkin sen perusteella, missä määrin uhkakuvat institutionalisoituvat osaksi sekä kansallista että kansainvälistä turvallisuuspolitiikkaa. Lisäksi on huomioitava, että turvallistamisen elementtien analyysi perustuu tutkijan tekemään diskursiiviseen tulkintaan, jossa aineiston merkitykset jäsentyvät sekä kontekstin että turvallistamisteorian ohjaamina. Näin ollen analyysi ei pyri esittämään täysin

objektiivisia kuvauksia tai yksiselitteisiä vastauksia turvallistamisen kysymyksiin, vaan se on tulkinta siitä, miten uhkakuvat rakentuvat osana turvallistamisen prosessia.

6. JOHTOPÄÄTÖKSET

”Tärkein Japanin turvallisuusympäristöä määrittävä tekijä on se, että sitä ympäröi kolme ydinasevaltiota (Kiina, Pohjois-Korea ja Venäjä), jotka pyrkivät tai ovat valmiita muuttamaan nykytilaa voimakeinoin. Tämä tekee Japanin turvallisuusympäristöstä poikkeuksellisen ja yhden maailman vakavimmista.” *(Nishida 2023, 331, oma käännös)*

Nishidan näkemys tiivistää hyvin Japanin strategisen turvallisuusympäristön keskeisen piirteen: ydinaseuhka ja siihen liittyvä voimankäytön mahdollisuus korostuvat selvästi vuoden 2022 strategiassa verrattuna vuoden 2013 strategiaan. Tämä ei ole yllättävää, sillä ydinaseiden käyttöön liittyvä riski muodostaa äärimmäisen vakavan uhan, joka määrittää strategista ajattelua laajemmin kuin mikään yksittäinen alueellinen tapahtuma (Buzan ym. 1998; Sagan & Waltz 2013). Vuoden 2022 strategiassa muut uhkatekijät, kuten alueloukkaukset, ohjuslaukaisut ja sotilaallinen aktiivisuus, esitetään vakavina, konkreettisina ja toistuvina ilmiöinä, mutta niiden taustalla vaikuttaa jatkuvasti ydinaseiden käytön mahdollisuus, joka antaa uhkakuville eksistentiaalisen ulottuvuuden.

Tutkimukseni tavoitteena oli tuottaa syvempää ymmärrystä siitä, miten uhkia tuotetaan ja jäsennetään strategiatekstien kautta. Tutkimuskysymyksenä oli: *Miten Kiinan, Pohjois-Korean ja Venäjän turvallistaminen rakentuu diskursiivisesti Japanin vuoden 2013 ja 2022 kansallisissa turvallisuusstrategioissa, ja miten turvallistamisen rakentuminen on muuttunut strategioiden välillä?* Taulukoissa 1–3. esitin havaitut muutokset turvallistamisen kohteissa, uhan esittämisen tavoissa sekä yleisön vakuuttamisen keinoissa. Turvallistava toimija, yleisö ja poikkeukselliset toimet pysyivät molemmissa strategioissa lähtökohtaisesti samoina, minkä vuoksi niitä ei käsitelty analyysissa erillisinä kokonaisuuksina. Ne esitetään taulukoissa.

Taulukossa 1. Kiinan turvallistamisen kohteet laajenevat eksplisiittisesti Japanin rauhaan ja turvallisuuteen sekä kansainväliseen rauhaan ja vakauteen. Uhkakuva laajenee ja voimistuu sekä vakuuttamiskeinojen painotus laajenee ja voimistuu. Taulukossa 2. Pohjois-Korean turvallistamisen kohteet laajenevat kansainväliseen rauhaan ja vakauteen. Uhkakuva muuttuu kriittisemmäksi, ja yleisön vakuuttamisessa korostuvat uhkan eksistentiaaliset piirteet. Taulukossa 3. Venäjän turvallistamisen kohteet laajenevat huomattavasti sekä maantieteellisesti että sisällöllisesti. Uhkakuva muuttuu radikaalisti vakavammaksi, ja yleisön vakuuttamisen painopiste siirtyy

diplomatiasta selkeän turvallisuusuhkan korostamiseen. Jokaisen valtion kohdalla strategiassa 2022 poikkeukselliset toimet laajenevat ja syvenevät.

Tulokset osoittavat, että vuoden 2022 strategiassa kaikkia kolmea valtiota kuvataan diskursiivisin keinoin selvästi vakavampina uhkina kuin vuoden 2013 strategiassa. Tämä ei ole yllättävää Japanin muuttuneen turvallisuusympäristön valossa. Mielenkiintoista oli kuitenkin havaita, miten strategian sisäiset sanavalinnat rakentavat uhkakuvia: vuoden 2013 strategiassa kuvaukset olivat pääosin tapahtumakeskeisiä ja suhteellisen maltillisia, kun taas vuoden 2022 strategiassa uhkia rakennetaan aiempaa voimakkaammilla ja eksistentiaalisia uhkia korostavien ilmausten avulla. Kiinaa kuvataan *"suurimpana strategisena haasteena"*, Pohjois-Korean ohjuskehitystä *"ennennäkemättömänä"* ja Venäjän toimintaa *"aggressiivisena"*. Molemmissa strategioissa Kiina, Pohjois-Korea ja Venäjä rakennetaan Japanin turvallisuutta heikentävinä toimijoina, mutta jälkimmäisessä turvallistaminen syvenee: uhkien kohteet laajenevat, uhkadiskurssi voimistuu ja puolustuspoliittisten ratkaisujen oikeuttaminen korostuu.

Tutkimuksen perusteella voidaan vahvistaa johdannossa esitetty väite, jonka mukaan strategiat eivät ainoastaan kuvaa vallitsevaa turvallisuusympäristöä, vaan myös osallistuvat sen diskursiiviseen rakentamiseen. Kuvaamisen ja rakentamisen välinen raja ei kuitenkaan ole yksiselitteinen, sillä strategioissa esitetyt uhkat perustuvat suurelta osin todellisiin turvallisuuspoliittisiin tapahtumiin ja kehityskulkuihin. Diskursiivisen tarkastelun näkökulmasta olennaista ei kuitenkaan ole pelkästään se, mitä strategiassa kuvataan, vaan myös se, miten uhkia tulkitaan, painotetaan ja oikeutetaan. Kansallisena strategia-asiakirjana turvallisuusstrategia heijastaa Japanin omia turvallisuuspoliittisia tulkintoja ja prioriteetteja, eikä neutraalin ulkopuolisen toimijan näkökulmaa. (Buzan ym. 1998; Hagström & Gustafsson 2015)

Mikäli Japani julkaisee uuden kansallisen turvallisuusstrategian lähivuosina, se tarjoaa mahdollisuuden tarkastella, miten vuoden 2022 strategiassa rakentuneet turvallistamisdiskurssit ovat institutionalisoituneet ja millä tavoin Kiinaa, Pohjois-Koreaa ja Venäjää koskeva uhkadiskurssi mahdollisesti edelleen kehittyy. Samalla voidaan arvioida, missä määrin turvallistamisen keinot säilyvät ennallaan ja missä määrin ne muuttuvat edelleen muuttuvan turvallisuusympäristön seurauksena.

LÄHDELUETTELO

Primääriaineisto

Japanin hallitus (17.12.2013). *National Security Strategy* (englanninkielinen käännös). Saatavilla: https://www.cas.go.jp/jp/siryou/131217anzenhoshou/nss-e.pdf.

Japanin hallitus (12.2022). *National Security Strategy of Japan* (englanninkielinen käännös). Saatavilla: https://www.cas.go.jp/jp/siryou/221216anzenhoshou/nss-e.pdf.

Sekundääriaineisto

Japanin hallitus (2026). *Previous Prime Ministers*. Saatavilla: https://japan.kantei.go.jp/past_cabinet/index.html, luettu 4.5.2026.

Artikkelit

Boschi, Alysson. A. (2022). “A Estratégia de Segurança Nacional do Japão entre 2013 e 2022: ponto de inflexão na segurança internacional japonesa? “ *Monções: Revista de Relações Internacionais da UFGD*, 11(22), 1–28. Saatavilla: https://doi.org/10.30612/rmufgd.v11i22.14510

Christensen, Thomas J. (1999). “China, the U.S.-Japan Alliance, and the Security Dilemma in East Asia”. *International Security*, 23(4):49–80. Saatavilla: https://www.jstor.org/stable/2539294, luettu 20.5.2025.

Cruz De Castro, Renato (2013). “The Obama Administration's Strategic Pivot to Asia: From a Diplomatic to a Strategic Constrainment of an Emergent China?”. *Korean Journal of Defense Analysis,* 25(3):331-349.

Finnemore, Martha & Sikkink, Kathryn (1998). “International Norm Dynamics and Political Change”. *International Organization,* 52(4):887-917.

Hagström, Linus & Gustafsson, Karl (2015). “Japan and identity change: Why it matters in International Relations”. *The Pacific Review,* 28(1):1–22. Saatavilla: https://doi.org/10.1080/09512748.2014.969298

Herz, John H. (1950). “Idealist Internationalism and the Security Dilemma”. *World Politics*, 2(2):157–180. Saatavilla: https://doi.org/10.2307/2009187

Howell, E. (2023). *Securitization during Crises: The Korean Peninsula and the East Asian Regional Order*. Korea Europe Review, 5. Saatavilla https://doi.org/10.48770/ker.2023.no5.28

Hughes, Christopher W. (2016). “Japan’s ‘Resentful Realism’ and Balancing China’s Rise”. *The Chinese Journal of International Politics,* 9(2):109-150. Saatavilla: https://doi.org/10.1093/cjip/pow004

Huysmansin, Jef (1998). "Security! What Do You Mean? From Concept to Thick Signifier". *European Journal of International Relations*, 4(2):226-255. Saatavilla: https://doi.org/10.1177/1354066198004002004

Jain, Purnendra (2026). “Proactive Pacifism and Beyond: Japan’s Foreign and Security Policy Pivots to Pragmatism Replacing Idealism”. *Journal of Asian Security and International Affairs*, 13(1):33-53. Saatavilla: https://doi.org/10.1177/23477970251403706

Jervis, Robert (1978). “Cooperation under the Security Dilemma”. *World Politics,* 30(2):167–214. Saatavilla: https://doi.org/10.2307/2009958

Johnstone, Christopher B. & Liff, Adam P. (2025). “Japan’s Present and Future National Security Strategy: Five Key Challenges to Watch”. *CSIS.* Saatavilla: https://www.csis.org/analysis/japans-present-and-future-national-security-strategy-five-key-challenges-watch.

Liff, Adam P. (2023). “Kishida the Accelerator: Japan's Defense Evolution After Abe”. *The Washington Quarterly*, 46(1):63-83. Saatavilla: https://doi.org/10.1080/0163660X.2023.2192138

Levy, Jack S. (1998). “The causes of War and the Conditions of Peace”. *Annual Review of Political Science*, 1:139-165.

Maslow, Sebastian (2015). “A Blueprint for a Strong Japan? Abe Shinzō and Japan’s Evolving Security System”. *Asian Survey*, 55(4):739–765. Saatavilla: https://doi.org/10.1525/as.2015.55.4.739

McDonald, Matt (2008). “Securitization and the construction of security”. *European Journal of International Relations*, 12(4):563–587. Saatavilla: https://doi.org/10.1177/1354066108097553

Nishida, Michiru (2023). “Changing Security Environment in East Asia and Its Implications on Japan’s Nuclear Policy”. *Journal for Peace and Nuclear Disarmament*, 6(2): 327–345. https://doi.org/10.1080/25751654.2023.2285024

Schulze, Kai (2016). “Japan’s new assertiveness: institutional change and Japan’s securitization of China”. *International Relations of the Asia-Pacific*, 18(2):221-247. Saatavilla: https://doi.org/10.1177/1354066107080128

Stritzel, Holger (2007). “Towards a theory of securitization: Copenhagen and beyond.” *European Journal of International Relations,* 13(3), 357–383.

Tokuchi, Hideshi (2026). “[*Japan’s Voices No. 5*] Japan’s Challenges in Bolstering Its National Security in a Disorderly World.” *Japan Institute of International Affairs*. Saatavilla: https://www.jiia.or.jp/eng/report/2026/03/20260313.html.

Ullman, Richard H. (1983). “Redefining Security”. *International Security*, 8(1):129-153. Saatavilla: https://doi.org/10.2307/2538489

Vuori, Juha A. (2008). “Illocutionary Logic and Strands of Securitization: Applying the Theory of Securitization to the Study of Non-Democratic Political Orders.” *European Journal of International Relations*, 14(1):65–99.

Wolfers, Arnold (1952). ”‘National Security’ as an Ambiguous Symbol”. *Political Science Quarterly*, 67(4):481–502. Saatavilla: https://doi.org/10.2307/2145138

Zhang, Tengfei & Xiong, Kevin (2026). “Narrating Security, Preserving Identity: Japan’s Discursive Securitization without Militarization”. *Foreign Policy Analysis*, 22(2): orag001. Saatavilla: https://doi.org/10.1093/fpa/orag001

Kirjallisuus

Acharya, Amitav (2014). *Rethinking Power, Institutions and Ideas in World Politics: Whose IR?* London: Routledge.

Balzacq, Thierry (2011). *How Security Problems Emerge and Dissolve*. London: Rouledge.

Brown, J. D. J. (2016). *Japan, Russia and their Territorial Dispute: The Northern Delusion*. London: Routledge.

Buzan, Barry, Wæver, Ole & Wilde, Jaap de (1998). *Security: A New Framework for Analysis*. Lynne Rienner Publishers.

Buzan, Barry & Wæver, Ole (2003). *Regions and Powers: The Structure of International Security.* Cambridge University Press.

Burrett, Tina & Kingston, Jeff (2023). *Routledge Handbook Trauma in East Asia.* London: Routledge.

Canning, Patricia & Walker, Brian (2024). *Discourse Analysis: A Practical Introduction.* London: Routledge.

Fairclough, Norman (2015). *Language and Power* (3rd ed.). London: Routledge.

Hansen, Lene (2006). *Security as Practice: Discourse Analysis and the Bosnian War*. London: Routledge.

He, Yinan (2009). *The Search for Reconciliation: Sino-Japanese and German-Polish Relations since World War II*. Cambridge University Press.

Jokinen, Arja, Juhila, Kirsi & Suoninen, Eero (2016). *Diskurssianalyysi: Teoriat, peruskäsitteet ja käyttö.* Vastapaino.

Jørgensen, Marianne & Phillps, Louise J. (2002). *Discourse Analysis as Theory and Method.* Sage.

Rozman, Gilbert (2004). *Northeast Asia's Stunted Regionalism: Bilateral Distrust in the Shadow of Globalization*. Cambridge University Press.

Sagan, Scott D. & Waltz, Kenneth N. (2013). *The Spread of Nuclear Weapons: An Enduring Debate.* W.W. Norton & Company.

Samuels, Richard J. (2007). *Securing Japan: Tokyo's Grand Strategy and the Future of East Asia*. Cornell University Press.

Wetherell, Margaret, Taylor, Stephanie & Yates, Simeon J. (toim.). (2001). *Discourse theory and practice: A reader*. Sage.

Wodak, Ruth (2009). *The Discourse of Politics in Action: Politics as Usual*. Palgrave MacMillan.

Walt, Stephen M. (1987). *The Origins of Alliances.* Cornell University Press.

Liitteet

Taulukko 1. Kiinan diskursiivisesti rakentuminen uhkana turvallistamisteorian kautta Japanin turvallisuusstrategioissa 2013 ja 2022. Tommiska, 2026.

Taulukko 2. Pohjois-Korean diskursiivinen rakentuminen uhkana Japanin turvallisuusstrategioissa 2013 ja 2022 turvallistamisteorian keinoin. Tommiska, 2026.

Taulukko 3. Venäjän diskursiivinen rakentuminen uhkana Japanin turvallisuusstrategioissa 2013 ja 2022 turvallistamisteorian keinoin. Tommiska, 2026.